

DISSOCIACIONS D. SAM ABRAMS

'Dear Tomas / Dear Robert'

Dilluns vinent, durant la cerimònia del lliurament dels premis Nobel a Estocolm, es produirà el relleu oficial entre el poeta suec Tomas Tranströmer i el narrador xinès Mo Yan. El dia que es commemora la mort d'Alfred Nobel, Tranströmer passarà a prolongar la llarga nòmina de guanyadors anteriors del premi Nobel de Literatura, que s'atorga des del 1901, i Mo Yan passarà a ser el focus constant d'atenció mediàtica, social, cultural i editorial durant els propers dotze mesos. Aquesta atenció, certament gratificant i asfixiant al mateix temps, ha estat qualificada de *Nobel nonsense* o *insensatesa del Nobel*.

La concessió del Nobel a Tranströmer va ser un gran encert que va honorar l'acadèmia sueca i la tradició del premi. Tranströmer ha estat un gran Nobel dins l'estela de Brodsky i Milosz. I l'atenció que ha rebut Tranströmer, a causa del seu estat físic, ha estat de primera qualitat i exclusivament canalitzada a la pro-

T

Tomas Tranströmer i Robert Bly es van creuar cartes entre el 1964 i 1990

A

'Air mail' és una lectura estimulante per a qualsevol persona que s'interessa per la poesia, la traducció, la vida literària i el diàleg intercultural

moció global de la seva obra. La seva breu però excel·lent producció en vers i prosa ha estat traduïda a totes les principals llengües del món.

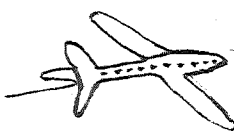
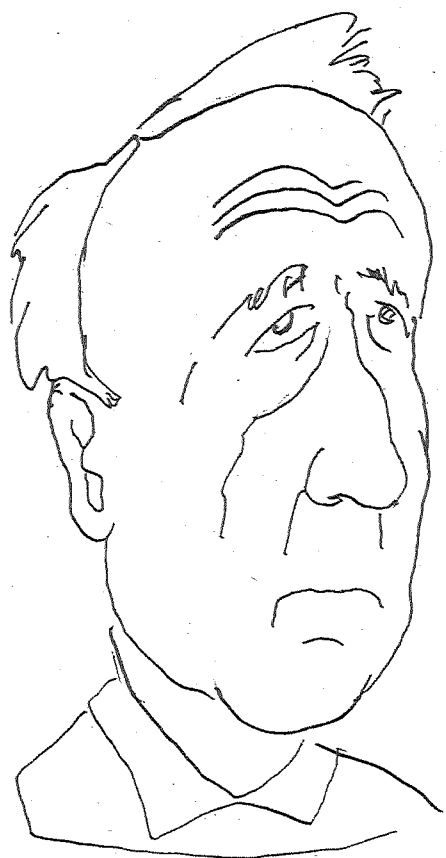
M'agradaria aprofitar l'interregne entre els dos guardonats, l'actual i l'anterior, per acomiadar-me de Tranströmer i recomanar la lectura atenta d'un llibre esplèndid que tanca d'una manera immillorable aquest fastuós any que ha experimentat el gran poeta suec. Es tracta del nodrit volum, *Air mail* (443 pàgines), que recull una mostra significativa de les cartes que Tomas Tranströmer i Robert Bly es van creuar entre el 1964 i el 1990. A més, el llibre és bellament editat per Nordicalibros de Madrid i els traductors s'han esforçat per superar la dificultat de les dues llengües, suec i anglès, i la gran quantitat de referències històriques, socials, literàries i culturals per donar-nos una versió que conservi la vitalitat i la subtilitat de l'original.

És un dels llibres més secrets o menys coneguts de Tranströmer. En aquest sentit, només cal recordar que no existeix encara ni una edició anglesa, francesa o alemanya del llibre. L'edició nord-americana està programada per a l'abril del 2013. I això que Tranströmer és molt conegut i traduït

al món anglosaxó des de fa més de mig segle. L'obra de Tranströmer ha estat versionada a l'anglès per intèrprets de la talla de Robert Bly, May Swenson, Samuel Charters, Robin Fulton, John F. Deane i Robin Robertson.

Air mail és moltes coses alhora. És el testimoni viu d'una gran amistat personal i literària que es caracteritza per la seva humanitat i el seu esperit de generositat i col·laboració. És un diàleg entre dos grans poetes i traductors, que van intercanviar, criticant i publicant la seva obra lírica i, paral·lelament, les versions creuades que van fent dels poemes de l'un i de l'altre. És un document preciós sobre una època convulsa i alhora esperançada de la història d'Europa i d'Amèrica. És una crònica matisada d'un important capítol de la història literària moderna, que ens permet conèixer més de prop tota una sèrie de qüestions com ara el context general, els canals d'edició i la gestió de la creativitat. És una defensa ardida del paper fonamental i central de la poesia en el desplegament i la interpretació de la realitat de la nostra època.

L'edició d'*Air mail* és un excel·lent punt de partida per al Tranströmer post-Nobel. I també representa una lectura estimulante per a qualsevol persona que s'interessa per la poesia, la traducció, la vida literària i el diàleg intercultural. *

Il·lustració: PEP DUIXANS